

Luftrumsmöte för brukare

Transportstyrelsen

2017-04-24

Agenda 10:00-14:00 (lunch 12:00-13:00)

1. Presentation av deltagare
 2. Föregående protokoll
 3. Information från Transportstyrelsen
 - 3.1 Förändringar på myndigheten
 - 3.2 Regelarbeten
 4. Planerade militära övningar - Försvarsmakten
 5. Luftrumsförändringar
 - 5.1 Förändringar en-route
 - 5.2 Terminalluftrum
 6. Info från flygbolag, intresseorganisationer - aktuella frågor
 7. Övrigt
 8. Nästa möte
 9. Avslutning
-

Föregående protokoll

[Protokoll Luftrumsmöte för brukare 2016-09-27](#)

Kvarstående frågor efter förra mötet i september

- Undantag från konvertering till 8,33 kHz?
[Bilaga 1](#)
- Hur ska feedback angående procedurer fångas upp och tas om hand?
- Vem är ansvarig för att garantera allas tillgänglighet till luftrummet?
- Vem ansvarar för flygplatsers tillgänglighet? I dagsläget öppnar och stänger flygplatser titt som tätt?

Hur ska feedback angående procedurer fångas upp och tas om hand?

Om en luftrumsanvändare har synpunkter eller frågor om en procedur bör denne i första hand vända sig till flygplatsen då det är flygplatsen som äger procedurerna och också är ansvarig för vilken typ av procedurer som tillhandahålls.

Om behovet är en förändring av en procedur eller ytterligare en typ av procedur ska detta framföras till flygplatsen som i sin tur får bestämma om man vill tillmötesgå dem som flyger på sin flygplats. Det är flygplatsen, ATS:et och de som flyger där som bäst vet vilken typ av flygprocedur de har behov av.

I andra hand ska de som flyger vända sig till Transportstyrelsen eftersom det är vi som godkänner publiceringen av procedurerna och vi har fyra olika godkända leverantörer av flygprocedurkonstruktion.

Vem är ansvarig för att garantera allas tillgänglighet till luftrummet?

Transportstyrelsen tar alla typer av verksamhet i beaktande innan ett beslut tas. I övrigt fattas beslut enligt befintliga regler och med hänsyn till de transportpolitiska målen.

Luftrummet är till för alla men då det finns motstridiga intressen så blir det ofta en kompromiss för att tillgodose allas önskemål i största möjliga omfattning.

Vem ansvarar för flygplatsers tillgänglighet? I dagsläget öppnar och stänger flygplatser titt som tätt?

Luftfartslagens bestämmelser om flygplatser, 6 kap., innehåller inga generellt tillämpliga regler kring skyldigheten att hålla flygplatser öppna och tillgängliga.

Enligt *TSFS 2016:34 Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om flygtrafikledningstjänst (ATS)* ska flygtrafikledningstjänst utövas under den öppethållningstid som har publicerats för respektive flygtrafikledningsenhet samt

1. Från 15 min före ett luftfartygs ankomst till 5 minuter efter landning, och
2. från 15 min före ett luftfartygs avgång till 15 minuter efter start.

Information från Transportstyrelsen

Transportstyrelsens uppgift

Vi är regeringens verktyg för genomförande av sin politik

Vi ska bidra till att de transportpolitiska målen uppnås

”...säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet.”

Funktionsmål

- Tillgänglighet

Hänsynsmål

- Säkerhet
- Miljö
- Hälsa

Säkerheten – ett gemensamt ansvar

Vi har olika uppgifter men ett gemensamt ansvar
för att hålla säkerheten på en hög nivå

Ni:

Verksamheten
bedrivs på ett
säkert sätt

- Följa regelverk
- Arbeta systematiskt
- Bevisa hur krav uppfylls

Vi:

Tillsyn av
verksamheten

- Kontrollera att regelverk följs
- Fokus på ledningssystemet
- Stickprovskontroller

Syfte med Luftrumsmöte för brukare

**KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EG) nr 2150/2005
av den 23 december 2005
om gemensamma regler för en flexibel användning av
luftrummet (FUA-förordningen)**

Artikel 4

Nivån för strategisk luftrumsplanering (nivå 1)

1. Medlemsstaterna skall utföra följande uppgifter:

...

b) regelbundet se över användarnas behov,

...

Förändringar

- Ny vikarierande GD – Jonas Bjelfvenstam
- Omorganisation inom infrastrukturenheten

Luftrumsförändringar

Transportstyrelsen

[Bilaga 2](#)

<http://www.transportstyrelsen.se/sv/luftfart/Flygplatser-och-flygtrafiktjanst/Flygtrafiktjanst/Luftrum/Luftrum/>

Regler - pågående nationella föreskrifter

TSFS 2012:138 MET

- Uppdatering av föreskrifterna avseende ICAO Annex 3 ändring 76 och 77.
- Remiss pågår fram till 28 april.
- Planerat ikraftträdande september 2017.
- Sakkunnig Jonas Kostmann

TSFS 2011:72 Utnämning

- Uppdatering avseende ändring i Luftfartslagen och Försvarmaktens kravbild.
- Remiss maj-juni 2017
- Planerat ikraftträdande november 2017.
- Sakkunnig Morgan Sundell

Uppdatering av TFS 2009:88 UAS

- Modernisera samt bl.a. att möjliggöra flygning upp till 50m/10m inom CTR på större avstånd än 5 km från en flygplats.
 - Remiss maj-september 2017 (ev. maj-juni)
 - Planerat ikraftträdande årsskiftet 17/18 (ev. Q3 2017)
 - Sakkunniga Christopher Montecinos, Lovisa Granstrand
-

Ändring av TFS 2016:34 ATS

- Minskad separation till upprättad sektor inom CTR avsedd för obemannade luftfartyg som flyger upp till 120 m GND, 1 NM vid övervakningstjänst.
- Höjdseparation, 500 ft VFR och 1000 ft IFR.
- Remiss maj-september (ev. maj-juni).
- Planerat ikraftträdande årsskiftet 17/18 (ev. Q3 2017).

Regler - kommande nationella föreskrifter

TSFS 2015:1 Luftrum och flygprocedurer

- Uppdatering av versionsnummer av dokument som ska tillämpas
- Krav vid konstruktion av lokala separationer
- Allmän genomgång av föreskriften för att se om något kan tas bort eller behöver läggas till
- Start okt 2017.
- Sakkunniga Ann-Christine Sporrang och Susanne Westman

Regler - behov av nationella föreskrifter

TSFS 2014:71 Trafikregler

- Behov finns men ingen planerad start.
- Uppdatering då SERA-förordningen uppdaterats genom förordning (EU) nr 2016/1185
 - uppdatering som trädde i kraft 18/8 2016
 - uppdatering som träder i kraft 12 oktober 2017

TSFS 2013:46 Fraseologi

- Behov finns, men ingen planerad start.
- Uppdatering bland annat pga. att SERA-förordningen uppdaterats genom förordning (EU) nr 2016/1185.

Regler - internasjonelt

NPA 2016-13 ASD

- Bilaga till Förordning (EU) nr 2017/373
- Airspace design, including flight procedure design.
- Remiss till den 31/3.
- Transportstyrelsen har svarat.
- Krav på de organisationer som konstruerar luftrum och flygprocedurer.
- Förslaget är i stort sett så som vi redan jobbar i Sverige idag.

EASA - Drones

3 categories

- Open
- Specific
- Certified

Prototype regulation for open and specific proposed in August 2016.

NPA expected 31/3 2017 with revised content of the regulation for open and specific.

Försvarmakten

[Bilaga 3](#)

Luftrumsförändringar - En-route

[Bilaga 4](#)

Luftrumsförändringar – Terminal

[Bilaga 5](#)

Info från flygbolag, intresseorganisationer

Övrigt

**Nästa möte onsdag 1b9 oktober
Norrköping ev Stockholm kl 10-15**

Avslutning